

Paikuse Kooli ettevõtlusõppe ainekava (III kooliaste)

1 Üldalused

1.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid

Ainekava eesmärgiks on kujundada õpilastes ettevõtluspädevust ja karjääri kujundamise pädevust.

Valikaine õppimisega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

1. on omandanud põhiteadmised majandusest, ettevõtlusest, rahatarkusest ja töömaailmast;
2. mõistab karjääri kujundamise ja elukestva õppe olulisust, arendab eesmärkide seadmise ja infoga ringikäimise oskuseid;
3. on külastanud erinevaid ettevõtteid ja asutusi ning reflekteerinud õppekäike.

1.2 Õppeaine kirjeldus

Valikaine annab ülevaate ettevõtte toimimisest ja ettevõtluse tähtsusest ühiskonnas, kuidas ettevõtlus on uute ideede teostamise ja ühiskonna arengu alus. Õpilased saavad teavet erinevatele elukutsetele esitatavate nõuete kohta, tutvuvad töötaja ja tööandja (ettevõtja) rollidega, õpivad hindama oma oskusi, huvisid, väärtusi, arenguvajadusi ning -võimalusi töömaailmas toimetulekuks. Õpilastes kujundatakse rahatarka, säästvat ja ettevõtlikku hoiakut ning mõistmist, et vastutus ühiskonna jätkusuutliku, loodust ja elukeskkonda säästva arengu tagamiseks on nii üksikisikul kui ka ettevõtetel.

1.3 Võimalusi lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja läbivate teemade käsitlemiseks

Valikaine võimaldab lõimingut kõigi riiklikus õppekavas olevate ainetega, kujundades üldpädevusi ainete ja õpetajate vahelises koostöös koolis. Väga oluline on lõiming matemaatika, emakeele, ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse ning tehnoloogia- ja tööõpetusega, käsitöö- ja kodundusega, mis omakorda loob võimalusi RÕK läbivate teemade käsitlemiseks. Ettevõtlus- ja karjääri kujundamise pädevuse toetamise kaudu kujundatakse kõiki riikliku õppekava üldpädevusi. Lisaks annab õppeaine läbimine õpilastele võimaluse otsustada, kas nad soovivad põhikooli lõpetamiseks vajaliku loovtööna asutada oma minifirma JA Eesti programmis.

1.4 Õppetegevuse kavandamise ja korraldamise põhimõtted

Valikaine maht on 35 tundi, III kooliastmes, 7. klassis. Valikaine on jagatud kolmeks suuremaks teemaks: ettevõtlus ja rahatarkus, töömaailm ja karjääri kujundamine. Vähemalt kuus tundi kogu ainekava mahust saab rakendada erinevateks kohtumisteks ja õppekäikudeks vastavalt kohalikele võimalustele, et õpilased saaksid praktilise kogemuse töömaailmast ja mõistaksid ettevõtete rolli kodukoha arengus ja tööandjana. Toimub koostöö erinevate partneritega nagu Töötukassa, JA Eesti, Tagasi Kooli, maakondlik arenduskeskus, kohalikud ettevõtjad ja asutused jm.

1.5 Hindamise põhimõtted

Eristavat ega mitteeristavad hindamist ei toimu, valikaine õpetaja annab õpilastele suulist või kirjalikku tagasisidet lähtudes ainekavas seatud eesmärkidest ja nende saavutamisest. Eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada saadud teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks. Hinnatakse nii teadmisi ja nende rakendamise oskusi kui ka loovust ülesannete lahendamisel, üldpädevuste saavutatust, sh õpioskusi.

2 Ainekava

2.1 Õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Valikõppeainega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane

- 1) püstitab eesmärgid, vastutab oma ideede elluviimise eest ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- 2) mõistab Eesti majanduskeskkonda, erinevaid tegevusvaldkondi ja ameteid ning ettevõtlusvorme;
- 3) saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas, on positiivse hoiakuga ettevõtluse suhtes;
- 4) arendab eesmärgipäraselt enda võimeid ja oskusi;
- 5) mõistab töömaailma üldisi arengusuundi ja hariduse, oskuste ja kogemuste tähtsust konkureerimiseks tööturul, väärtustab elukestvas õppes osalemist;
- 6) kasutab asjakohaseid hariduse ja tööturu infoallikaid;
- 7) teeb eesmärgipäraseid ja teadlikke valikuid raha kasutamisel, tegutseb säästliku ja keskkonnateadliku tarbijana.

I Ettevõtlus ja rahatarkus

Ettevõtlikkus ja väärtust loov mõtlemine. Ettevõtlus, ettevõtjale vajalikud omadused ja oskused. Ettevõtte toimimine, ettevõtluskeskkond, ressursid, ettevõtluse võimalused ja riskid, äriidee, ettevõtlusvormid. Turundus, tarbija vajadused ja tootmise eesmärgid, omahind ja turuhinna kujunemine. Ettevõtluse väärtust loov roll ühiskonna toimimisel. Kohalik ettevõtlus. Tulud ja kulud. Bruto- ja netopalk, maksud. Soovid, vajadused, kulude ja tulude planeerimine, eelarve. Isiklike ressursside piiratus. Teadlik ja keskkonda säästev tarbimine.

II Töömaailm

Töötamise võimalused täna ja tulevikus. Elukutsed ja ametid maailmas, Eestis ja kodukoha ettevõtetes. Enda vajadused, soovid ja võimalused elukutsevalikul ja tööturul. Nõuded haridusele ja pädevusele töökohal, oskuste ja kogemuste tähtsus. Elulookirjelduse ja kaaskirja koostamine. Elukestev õpe ja isiklik areng eneseteostuseks ja konkureerimiseks tööturul. Töötamise erinevad lepingute liigid ning nõuded alaealiste töötamisele.

III Karjääri kujundamine

Karjääri kujundamine, esmase karjääritee planeerimine. Eneseanalüüs, isikuomadused, oskused, huvi ja väärtused, enesehinnang ning nende seos karjääri kujundamisega. Asjakohased hariduse ja tööturu infoallikad. Erinevad karjäärinõustamise teenused.